

Warszawa, dnia 17 listopada 2016 r.

Poz. 199

**KOMUNIKAT NR 141
PREZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO**

z dnia 16 listopada 2016 r.

w sprawie zdarzenia lotniczego nr 625/2013

Na podstawie § 31 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych (Dz. U. Nr 35, poz. 225) w związku z zarządzeniem nr 14 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia klasyfikacji grup przyczynowych zdarzeń lotniczych (Dz. Urz. ULC Nr 10, poz. 43) ogłasza się, co następuje:

1. **Wypadek lotniczy**, który wydarzył się w dniu 16 maja 2013 r. na szybowcu SZD-42 Jantar 2, klasyfikuję do kategorii:

**"Czynnik ludzki"
w grupie przyczynowej: "H3 – Błędy w komunikowaniu" i
"H4 – Błędy proceduralne".**

2. Opis okoliczności wypadku lotniczego:

W dniu 16 maja 2013 r. właściciel szybowca Jantar 2 przyjechał na lotnisko Aeroklubu Częstochowskiego w celu wykonania lotu treningowego. Po przygotowaniu do lotu szybowca, z powodu braku możliwości wyholowania przez samolot aeroklubu, pilot szybowca ustalił wyholowanie szybowca z pilotem samolotu Cessna 206. Samolot był wyposażony w zaczep do holowania szybowców, a jego pilot miał odpowiednie kwalifikacje. Pilot szybowca omówił z pilotem samolotu zasady startu oraz wspólnie wypchnęli szybowiec na pole wzlotów ustawiając go pod wiatr. Start odbył się na kierunku 120°-130° o godzinie 13:42 LT. Podczas rozbiegu nastąpiła utrata kierunku szybowca w lewo. W tym momencie pilot zmienił wychylenie klap z -2 na +1. Miało to w zamiśle szybciej oderwać szybowiec od ziemi i ułatwić powrót szybowca do osi zespołu już w powietrzu. Niestety silny strumień zaśmigłowy opływający już tylko prawe skrzydło, w połączeniu ze zmniejszoną sterownością poprzeczną, doprowadził do przechylenia na lewe skrzydło. W momencie oderwania się szybowca od ziemi nastąpiło podparcie się lewym skrzydłem, co wywołało duży moment odchylający i spowodowało gwałtowny obrót w lewo połączony z gwałtownym przyziemieniem szybowca. W tym momencie doszło do ukręcenia belki ogonowej szybowca, który tracąc sterowność wykonał następnie obrót przez prawe skrzydło i uderzył nosem w ziemię w pozycji odwróconej. W tej pozycji szybowiec został przeciągnięty przez samolot holujący jeszcze kilkadziesiąt metrów. Obserwujący start piloci po dobiegnięciu do wraku uwolnili pilota z kabiny oraz udzielili mu pierwszej pomocy. Po krótkiej chwili przyjechała sanitarka wojskowa oraz została wezwana karetka pogotowia ratunkowego. W wyniku wypadku pilot doznał obrażeń twarzy oraz ogólnych potłuczeń i został zabrany do szpitala.

Pilot szybowca: mężczyzna lat 36, licencja szybowcowa ważna do 6 maja 2014 r. Kontrola wiadomości teoretycznych ważna do 23 marca 2014 r., kontrola techniki pilotażu ważna do 23 kwietnia 2014 r., badania lotniczo-lekarskie klasy II ważne do 30 marca 2014 r. Uprawnienie do wykonywania lotów na szybowcu

typu „Jantar 2” uzyskał 6 lipca 2000 r. Praktyka: nalot ogólny na szybowcach: 1257 h 02’ w tym na typie szybowca 175 h 23’ w 54 lotach. Nalot ogólny za ostatnie 90 dni 10 h 32’.

3. Przyczyna wypadku lotniczego:

Błąd w technice pilotażu polegający na niewyczepieniu liny holowniczej w momencie utraty kierunku podczas rozbiegu.

Okolicznością sprzyjającą mógł być brak osoby kierującej lotami, która widząc zaistniałą sytuację wydałaby komendę do wyczepienia się i przzerwania startu. Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych nie wyklucza także, że na utratę kierunku podczas rozbiegu mógł mieć wpływ podmuch lub chwilowa zmiana kierunku wiatru od komina termicznego. Ponadto samolot holujący nie miał lusterka wstecznego, które mogłoby pomóc pilotowi holującemu wcześniej ocenić zaistniałą sytuację.

4. Zalecenia profilaktyczne Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych dotyczące bezpieczeństwa:

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w trakcie badania zdarzenia materiałami nie wydała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

p.o. Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego

Piotr Samson